

Cărți disponibile pe edituracuantic.ro

LIBRIS

We know
books

GEORGE COLANG

CÂND IUBIM CU ADEVĂRAT?

MINCIUNI, SĂGEȚI, APORII

George Colang

*Când iubim
cu adevărat?*

MINCIUNI,
SĂGEȚI,
APORII

George Colang

*Când este
o femeie
frumoasă?*

Cartea Crăciunului

Culegere de texte îngrijită de

Răzvan Codrescu

București

Crin-Triandafil Theodorescu: *Domnul și săracii Lui* / 3

CRĂCIUNUL ÎN TRADIȚIE

Sărbătorile de iarnă în tradiția populară / 15

Crăciunul: tradiții și etimologii / 25

Povestea Crăciunului / 30

Personajele Crăciunului / 39

Betleem – leagănul lui Dumnezeu / 44

CRĂCIUNUL ÎN ACTUALITATE

Ce înțeles are pentru creștinul de azi Nașterea Domnului? / 50

Interviu cu Moș Crăciun / 55

Despre porc, rigoare, spovedanie și post / 61

Crăciunul de supermarket / 63

„Moșu’ și cu caltaboșu!”

În căutarea Crăciunului pierdut / 65

Cum să întâmpinăm Crăciunul / 71

DOUĂ PREDICI DE CRĂCIUN

Părintele Toma Chiricuță: *Bucuria Crăciunului* / 74

Părintele Galeriu: *Sensul înnoitor al Crăciunului* / 79

ADDENDA

Nașterea Domnului în Sfintele Evanghelii / 84

Colinde și cântece de Crăciun / 89

ÎN LOC DE EPILOG

Hristos Se naște. Slăviți-L! / 94

LBRIS

We know
books

Tehnoredactarea:

Larisa Barbu

Coperta:

Silvia Olteanu

Corectura:

Valeriu Vațel

© Lumea Crediței SRL

și Mara Distribution Services SRL
pentru prezenta ediție - 2022

Distribuție și Marketing:

S.C. Mara Distribution
Services S.R.L.

Str. Mântuleasa nr. 22,

Sector 2, București

Tel. 0730.52.52.52,

e-mail comenzi@edituracuantic.ro

Director general

Hadrian Mateescu

Furnizor conținut: Lumea Crediței SRL

Str. Traian nr. 155, cod poștal 024042,

sector 2, București

e-mail: razvan.bucuroiu@lumeacredintei.com

Director: **Răzvan Bucuroiu**

ISBN 978-606-95576-6-2

Descrierea CIP poate fi consultată pe site-ul Bibliotecii
Naționale a României

CARTEA CRĂCIUNULUI

Crin-Triandafil Theodorescu

Nu m-am îngrijorat deloc când am aflat că Înviațul meu, Domnul meu-Iubire, Iisusul meu drag nu S-a născut în 25 decembrie, când scrie roșu pe alb, în calendar, „Nașterea Mântuitorului”. Aud că unii s-au tulburat din adâncuri și că asta li s-ar fi părut a fi un fals. Lumea mea, lumea lor, lumea oamenilor e plină de simboluri și convenții. Când îți lipsește ceva dintr-un întreg (căci Dumnezeu e desăvârșirea, iar mintea ta nicidecum nu va putea înțelege mai mult decât o fărâmă din ea), adaugi o ancoră de care să se țină toți oamenii deodată, că asta îi dă forță ancorei. Iar sfinții din străbuni, mângâindu-și cu blândețe bărbile bătrâne, au decis să-l celebrăm nașterea în 25 decembrie. Ziua din care lumina se face mare, soarele începe să urce pe cer, așa cum din cer S-a coborât Înviațul meu, sub forma Pruncului din iesle. Sau din peșteră. Sau și din una, și din alta. Că și aici ar fi ceva de adăugat.

IBDIS

We know Dumnezeu

Deci nu m-am îngrijorat deloc, chiar am înțeles. Că la începuturile vieții creștinești, când creșteau tradițiile și rânduielile, unul spunea că atunci S-a născut Hristos, și altul că din contră, ceva mai apoi decât atunci. Și nici unul nu știa dacă avea dreptate; aducându-i pe toți în aceeași zi a celebrării, părinții din străbuni au unit iubirile oamenilor și rugăciunile le-au unit. Și se știe, din vechii înțelepți ai Eladei, că unirea dă putere, și corul e mai înalt decât vocea cea mai viguroasă. Copiii lui Dumnezeu s-au pus la masa bucuriei în aceeași zi. Și am primit această convenție ca pe o dovadă că pacea și înțelepciunea, când sunt puse împreună, înving întunericul. Că din întunericul evurilor de dinaintea Lui, când oamenii își aminteau pe frânturi numele Domnului, când se așternuse peste pământ penumbra depărtării de cer, de-acolo a țâșnit

Dumnezeu-Iubire, să Se nască, și să crească, să ne mântuiască.

Și-apoi, timpul ăsta mi se pare tare potrivit pentru o naștere dumnezeiască. E plin de înțeles, și-l văd aieva, la vârsta mea cu părul alb, în greutatea lui frumoasă. E sfârșitul toamnei celei lungi, când roadele s-au înghesuit în cămărilor caselor. De pe câmpuri au fost strânse ierburile, uscate delicat de soarele verii, stivuite și împachetate să fie de mestecat în gura dobitoacelor, când zăpezile vor troieni pământul. Lemnele de foc au fost crăpate și clădite frumos în spatele casei, la îndemână. Frunza codrilor a alunecat sfioasă spre pământ, să țină de cald visului unei noi primăveri. S-a făcut frig deja, și copii cu nasuri roș-aprins s-au strâns pe lângă sobă, să audă poveștile ălor mari și să aștepte nerăbdători să se coacă merele din ler. Parcă le aud sfârâind în ler. Așa spun țărani din Transilvania muntoasă cuptorului, ler. Când am auzit una ca asta era să leșin de uimire, păi dintr-odată „leru-i ler” de prin colinde s-a limpezit în mintea mea și s-a făcut „vatra-i vatră”. Adică casa-i casă, familia familie, pământul pământ și cerul de deasupra vis de veșnicie. Adică iubire. Că Dumnezeu iubire este. Mi-a spus mie asta Evanghelistul și Apostolul Ioan, și dintre toți pe el îl cred cel mai mult, că a stat la pieptul Domnului meu la prima liturghie din cosmos și la picioarele Lui pe Golgota, când Îi curgea

sângele din rănile din palme și din tălpile picioarelor. Dumnezeu este iubire, deci vatra-i vatră, iubirea le unește pe toate și le împinge în eternitate, dându-le înțelesul cel din urmă și cel mai înalt.

Mai potrivit timp pentru o naștere dumnezeiască nici că s-ar fi nimerit. E timpul plin de sâmbure viu, e timpul plin de așteptare, dând pe dinafară ca un vas prea mic pentru o apă atât de generoasă și de multă. Că asta e omul, un vas mic în care se zbate o dragoste mare. O făptură plăpândă venită dintr-o lume fără de țărături. Și dorul după lumea asta e așa de aprins, încât, ca să nu rămână dorul sec, S-a născut Dumnezeu dintr-o femeie. Doamne, da' câta minune!

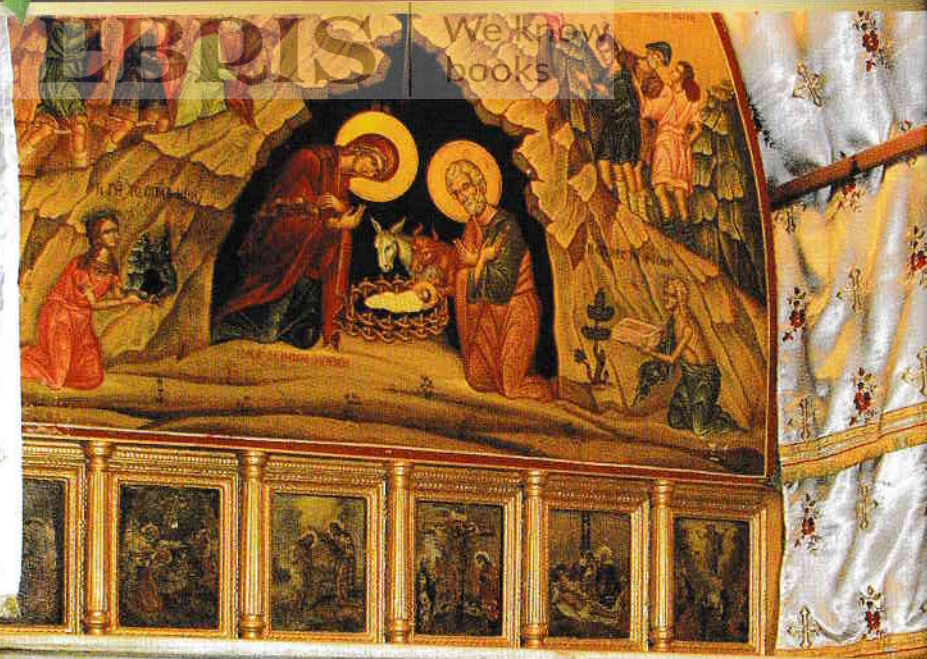
Deci timpul e pe potrivă.

Ce să mai spun de loc? Că nu (doar) în Bethleem Se naște Pruncul Sfânt, ci pretutindeni unde sunt oameni care-L așteaptă cu dragoste. În Lușca de sub munți, în vatra satului care abia mai respiră a viață, prăbușit de plecarea celor tineri. Unde e sufletul-iesle, acolo vine Domnul să Se nască. Iar țara asta, Doamne, tare potrivită e pentru pruncul care ești. Oameni blânzi, sfioși, cu frică de cer și dor după Tine. Nu toți, știu, nu toți. Dar dacă numeri cu atenție, Doamne-al meu, vei găsi ăia cincizeci care duc cetatea păcatelor pe umerii dreptății lor. Katechonii anonimi, blânzi, sfinții fără de nume și aureolă.

Oamenii ăia simpli care trec pe lângă o biserică (i-am văzut eu, de atâtea ori!), își lasă sacoșele din mâini la picioare, ridică ochii spre cer și se închină fără grabă, punându-se la umbra luminii Tale. Oamenii ăia limpezi, e plin pământul țării ăsteia de ei, amândoi știm asta, Doamne.

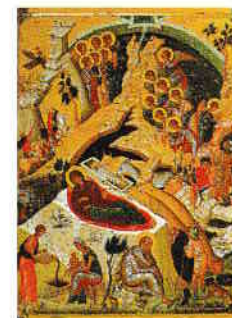
Că nu doar o Întrupare e Crăciunul nostru, frații mei, surorile mele de doruri cerești. Ci și o adunare, o aglutinare, o strângere laolaltă a iubirii. Ne facem iar familii când ni Se naște Dumnezeu nostru, ne adunăm cu daruri, ne iertăm și trecem cu vederea toate cele de voie și fără de voie, cu gândul și cu fapta, cu vorba și cu privirea rea a inimii încrâncenate. Că ni S-a născut nouă Mântuitor; merită. Merită să le lăsăm pe toate, avem acum lumină să străbatem penumbrele vieții, cu Hristos pe Cruce atârnat a soare luminos, praznic preaslăvit, dăruit de magi și păstori curați prin inimi.

Ce timp! Și ce loc ai găsit, Doamne, să Te naști! Cum să-Ți mulțumesc?

Eh, știm toți, și să ne ierți, că tare mult zgomot și petardeală am mai făcut din Nașterea Ta, Prunc bun și minunat. Că prea am dat cu lumini și cu artificii în cerul serii, prea muzică, și prea cadouri cu orice preț, și prea multă mâncare pe mese și prea adânci pocalele bucuriei, și de-atâta împrăștiere am cam uitat numele Tău curat și bun. Și nu se cuvenea, Doamne, că în preajma unei femei care a născut și-a pruncului ei fraged ca ziua care s-a închis se cuvine sfioșenie, și tăcere, și rugăciune multă, și mirare, și lacrimi de bucurie, dar lacrimi de-alea pe jumătate tăcute și cumiști, diamante în montura bunului simț. Să ne ierți, Doamne, că știm că poți.

Citeam demult, prin anii de studenție teologică, pe când răscoleam înțelepciunea prin buzunare să-i caut comorile de taină, că prin evul Comnenilor, al împăraților-bazilei de la Constantinopol, un legat al Papei de la Roma a trimis o scrisoare stăpânului său din Cetatea Eternă. Și-i spunea acolo, Sfinte Părinte, grecii (adică noi, cei din răsăritul Crucii) nu celebrează Nașterea Domnului decât cu un post de trei zile. Slujbele sunt ca toate celelalte, poate mai multă lumină prin biserici. Dar când vin Paștile, când învie Hristos din morți și se ridică din mormânt, grecii înnebunesc. Aleargă pe străzile Polisului

„Și tu, Betleeme Efrata, pământul lui Iuda, nu ești nicidecum cel mai mic între căpeteniile lui Iuda, căci din tine va ieși Conducătorul care va paște pe poporul Meu Israel” (Matei 2, 6)

cu făclii în mâini, beți de fericire, strigând *Hristos Anesti* din toate puterile, îmbrățișându-se trecător cu trecător, necunoscut cu necunoscut, ca într-o liturghie dincolo de zidurile bisericii, sărutându-se și îmbrățișându-se de parcă Hristos ar fi înviat din morți chiar sub ochii lor.

Am închis tomul și-am tăcut un timp, încercând să înțeleg. De ce nu se bucurau sonor ortodocșii din vechime? De ce nu dădeau cu artificii, că aveau focul grecesc la îndemână, și tainele prafului de pușcă, venite din Îndepărtatul Orient, pe la ei poposiseră întâi? De ce nu petreckeri, că Doamne, cum petrec grecii nimeni nu știe să petreacă?

Și ani dup-aceea, într-o zi de martie, pe la jumătate-așa, mi-a sunat telefonul, născuse Ea, femeia mea-pereche. Și-am alergat într-un suflet (singurul pe care-l am la îndemână, zi de zi) la spital, și mi-a pus Mama un halat pe umeri și m-a strecurat în maternitate, unde erau Ea și pruncul meu cu nume de arhanghel spadasin. Și când

s-a deschis ușa și-a apărut, păi Doamne sfinte, să mă ierți, dar eu n-am văzut niciodată o femeie mai frumoasă! O cunosc de când eram copii amândoi, am crescut împreună împărțind emoțiile vieții întâia oară între noi ca pe un fruct exotice și nemaivăzut, pe aceeași uliță a vieții am crescut, dar Ea nu era ea! Îi crescuse o aureolă în jurul capului, *un colac de lumină*, vorba lui Marin Sorescu, și din chipul ei ieșea o strălucire parfumată, cum nu mai văzusem decât în icoanele vechi din dealul Mitropoliei! Niciodată, Doamne-al meu, niciodată n-a fost mai frumoasă ca în clipa aceea! Și-n brațele Ei copilul meu, doi ochi și-o guriță înfășate-n scutecele. Icoană a vieții mele e amintirea aceea, Doamne! Și iară zic, chipul ei de născătoare, de co-acționară la creație, că asta e femeia, de-asta ai făcut-o în capătul recent al Creației și pe urmă Te-ai odihnit, că ai știut să lași pe umerii ei lucrarea asta dumnezeiască, de ducere mai departe a facerii omului. Chipul ei de-atunci, să mă ierți dacă greșesc, că inima mea, Tu știi, o ia deseori în fața judecății și asta nu de la mine este, chipul ei de-atunci era chipul unei sfinte. Și când o să treacă în veșnicie știu că îmbrăcată în chipul acela va trece, și așa o să o socotești cu dreptii tăi, că fiecare om din lumea asta a avut o zi în care a fost frumos, și blând, și generos, și s-a jertfit pe sine pentru altul, și cu ziua aia îl socotești în cărțile tale, îndepărtând ca un

We know books
sculptor de marmură toate cioburile inutile din jurul frumuseții lui de creatură. Știu asta.

Și-am înțeles, în maternitatea aceea, de ce grecii se comportau așa reținut în ziua de Crăciun. Cum ai putea să te porți altfel în preajma unei femei care și-a născut copilul fragil și delicat?

Și darurile.

Toate darurile alea care Ți s-au adus la naștere, aur, smirnă și tămâie, semne, niște elemente, niște substanțe cu trăsături tangibile încărcate de simboluri. Aur, că Împăratul Împăraților ni s-a născut în ieslea cea curată. Tămâie, ca unui Dumnezeu întrupat din Iubire; și smirnă, Doamne, smirna ungerii Trupului Tău lovit și batjocorit, înaintea așezării în mormântul cel întunecos din Ierusalim. Semne Ți-au adus, și nu pentru Tine, care le știi pe toate încă din rădăcina timpului, din pântecul nenăscut al evurilor, ci nouă ni s-au adus semnele, spre înțeleptire și cutremur.

Ceva mai încolo, în anii tinereții, am dat de-o carte răutăcioasă. Sunt și de-astea, cărți cenușii, cu idei apăsate de necurățenie, că nu tot ce zboară se mănâncă și nu toată litera e Logos. Și zicea unul acolo că într-o parte din *Scriptură* Te-ai născut într-o peșteră. Și-n cealaltă parte că într-o iesle te-ai născut, într-un grajd. De neînțeles. Să se fi bâlăit evangheliștii din prea multă fericire? Să fi uitat unul ce-a ținut minte altul? Hai, zicea cartea aia cenușie, cât de proști puteți

fi, gândiți-vă cu mințile voastre, puțin raționalilor!

Iar mie, Doamne, mi-a plăcut rațiunea mereu. Și logica, și așezarea cuminte a lucrurilor pe pământ. Să caut cauza efectului de-mi apasă viața. Să mă duc întrebător să cercetez, de ce-o fi așa și nu dincolo? Aș fi putut să mă prăbușesc, lisuse Pruncule, aș fi putut să cad mușcat de șarpele îndoielii, că tinerețea e plină de înălțimi periculoase și cu cât cazi mai de sus, cu atât în mai multe bucăți te vei prefăce. Dar am avut cuminența să tac și să aștept un răspuns. Așa fac mereu când îmi lipsește ceva, Te-aștept să

adaugi tu ce trebuie lipsei mele, ca un zidar care rostuieste un zid cu rost. Și-au trecut anii și devenisem speolog în toată regula, cercetător de întunericuri și răscolitor de sensuri, și într-o peșteră din Oltenia, deodată, dincolo de un pilier calcaros jurasic, niște oi. Le făcuseră ciobanii o iesle micuță într-un colț de sală calcaroasă, și oile alea împrăștiate cuminiți pe podeaua peșterii, așteptând soarele primăverii care va veni. Am trecut cutremurat printre ele, am mângâiat, cu curaj de om care iese de subpământuri, doi câini mai uimiți decât noi, și-atunci am

înțeles. Peșteră. Grajd. Iesle. Toate deodată, primate pe rând. Doamne, cât de măreață e înțelepciunea Ta, și câtă răbdare ai avut cu mine, ră-tăcitul de sub pământ!

Și toate au început cu Crăciunul. Din ziua aceea lumea n-a mai fost niciodată la fel. Și n-avea să se mai întoarcă în legile cele vechi ale legământului trecut vreodată, căci Soarele Dreptății a răsărit prin Nașterea Ta să aducă lumina mântuirii pentru fiecare dintre noi: niciodată nu va mai fi la fel. Că Prunc ni S-a născut spre mântuire, Hristos a înviat și noi vom învia pentru că S-a născut în piele și-n carne de om, chipul omenesc luându-și, ca să ne putem privi pe noi înșine în ochii veșnici, ăia de-i crezuserăm pierduți pentru totdeauna!

Biserica Nașterii Domnului din Betleem

We know books

Încă una să-ți mai spun, Doamne-al meu.

Mă cunoști ca nimeni altul, cum își cunoaște păstorul oile, cum îi cunosc eu pe creștinii din Lușca, cei pe care mi i-ai dat în grija rugăciunii, după urma din praful drumului îi cunosc, uite, a trecut Emil din vale, uite urma Ioanei a lui Ionuc, taman ce s-a întors de la liceu, așa-i cunosc, Doamne. Și știi bucuria mea de Crăciun, o știi pe dinăuntru.

Când vine ziua nașterii Tale, după ce mă cuminec, când Cea-MaiFrumoasăBisericăDinLume-DupăHagiaSofia se îmbracă în dragoste caldă, ca de la un foc care nu se vede și se simte pe chip, mă așez pe genunchi și-mi ascult colinda mea de suflet. *Coborât, o coborât, Domnul Sfânt pe-acest pământ,*

în mijlocul satului, la casa bogatului. Cu inima cât un purece aștept cântarea, cutremurat. Te văd, Doamne-al meu, Te văd cu Sfântul Petru alături, în cojoace ferfenițate și peticite, cu opinci albe de omăt înghețat, bătându-i în poartă bogatului. Tare, ca un stăpân, că al Tău este și ultimul electron din stratul sp2 din carbonul din varul din perețele casei bogatului, și molecula de aer care-i intră bogatului prin nările groase, și ultimul fir de păr din capul lui tot al Tău e, Doamne. Și bați tare, ca un stăpân. *Bună seara, om bogat, gata-i cina de cinat? Și ăla, bogat în galbeni și sărac în înțelepciune, Te alungă. Gata-i cina pentru noi, nu pentru săraci ca voi!* Când corul bisericii, al CeiMaiFrumoaseBiserici, ajunge aici, îmi țâșnesc lacrimile din ochi ca izbucurile din munții cei înalți, valuri. Înșfac un prosop de la proscomidiar și-mi scufund fața acolo, să plâng pe tăcute, mușcând din inul ăla aspru. Te și văd, înghețat și alungat, din propria ta casă. Că nu din casă te alungă bogatul ăla, ci din inima din spatele coastei te alungă. Sărmanul de el, a ajuns ca nisipul în bătaia vântului, ca bufnița în dărâmătură. Și mă cutremur. Că știi colinda mai departe.

Dumnezeu s-o supărat, și de-acolo a plecat, la marginea satului la casa săracului. Bună seara, om sărac, gata-i cina de cinat? Gata-i cina-i puținea, haidați toți pe lângă ea. Dumnezeu s-o bucurat și în casă o intrat, și acolo o cinat, la

marginea satului, în casa săracului, Domnul și săracii Lui.

Trebuie să mă opresc din tastat o secundă, că-mi dau lacrimile. Că noi doi știm, Doamne, că nu săracul te-a întâmpinat acolo, la marginea satului, ci eu, amărătul. Că visul meu cel din urmă ăsta este, să te întâmpin sărac la marginea unui sat și să-mpart cu tine o coajă de pâine, un Snickers sau ce-o mai avea prin buzunarele vieții, portocale sau hamburgeri, toate daruri de la Tine. Și Tu știi că asta mi-e spaima cea mai mare, nu păcatele mele cele ca nisipul mării, nu căderile mele, că din toate mă va scoate dragostea ce Ți-o port. Spaima aia mare că o să-mi bați cândva în poarta de la inimă și eu să nu Te recunosc, să-Ți spun că e pentru mine cina și să Te trimit flămând, copil flămând pe drumul rece, părăsindu-Te în ger ca pe un cerșetor oarecare. Și tu mai știi, Doamne-al meu, că te pândesc zi de zi în toate făpturile care-mi ies în cale, le cercetez lung să Te recunosc acolo, ghiduș și cuminte, așteptându-mi îmbrățișarea.

Că pentru asta Te-ai născut, să te iau în brațe ca pe-un copil, și prin asta să-mi salvez sufletul din întuneric. Crăciun fericit, Doamne-al meu, curând ne vom vedea, la marginea satului la casa săracului. Te aștept, Prunc sfânt, să-mi bați în fe-reastră și să-mi ceri viața mea toată.

Fă-mă, Doamne, sărac la marginea satului, să mâncăm la aceeași masă de Crăciun, de Crăciun fericit!